

Magyar Közgazdasági Társaság

Sportgazdasági Szakosztály

Javaslatok a magyar sport irányításának és közfinanszírozásának fejlesztésére

TERVEZET! MUNKAANYAG!

Az MKT Vándorgyűlés Sportgazdasági Szekcióülésének vitaanyaga

Preambulum

A Magyar Közgazdasági Társaság Sportgazdasági Szakosztálya 2014.-ben került létrehozásra, sportban járatos közgazdászok, olimpiai bajnokok, élsportolók, sportvezetők, egyetemi tanárok, oktatók, vállalatvezetők közreműködésével. A Szakosztálynak jelenleg közel 100 tagja van.

A Szakosztály folyamatosan jelen van a magyar közéletben, az MKT évente megtartandó Vándorgyűlésein szekcióülések keretében foglalkozik a magyar sport aktuális ügyeivel, közgazdasági megközelítésben. Működése során évente több szekcióülésen, elnökségi ülésen, kerekasztal beszélgetésen kíséri figyelemmel az aktuális változásokat és fogalmaz meg javaslatokat, tesz észrevételeket, amelyeket eljuttat az illetékes fórumokhoz.

A jelenleg zajló társadalmi átalakulás, a politikai és gazdasági változások indokoltá teszik, hogy Szakosztályunk segítő szándékkal forduljon a sportot felügyelő Belügyminiszterhez illetve a Sportért Felelős Államtitkárhoz. Észrevételeink és javaslataink megfogalmazásakor a hazai sportirányítás közgazdasági aspektusait, a központi és önkormányzati feladat- és felelősségmegosztást, valamint a sportra fordítható állami és önkormányzati források átláthatóbb, racionálisabb és eredményesebb felhasználását tartjuk szem előtt.

Számunkra nem kétséges, hogy a sport társadalmi szerepe a továbbiakban is fontos, közvéleményformáló, nemzeti önbecsülést befolyásoló tényező, amely azonban nem szoríthatja háttérbe a sport egészségmegőrző, egészséges életmódot elősegítő, az ifjúság nevelését, a diák- és szabadidősportot szem előtt tartó megközelítését.

Ezen szempontok figyelembevételével adjuk közre tanulmányunkat, javaslatainkat további hasznosításra, egyben felajánljuk tapasztalatainkat, együttműködésünket további konzultáció, kooperáció formájában az állami sportirányítás részére.

Bevezető

A sport társadalmi haszna messze túlmutat az egészség megőrzésén: kedvező hatással van a gazdaságra és a kultúrára is. A sportolás közösségeket épít és erősíti a nemzeti identitást. Növeli a társadalom tagjainak ellenállóképességét és erősíti az önbizalmukat.

A sport számottevően hozzájárul a nemzetgazdasághoz; évente a GDP mintegy 2-3%-át állítja elő. Felmérések szerint a magyar felnőtt lakosság körülbelül 43-45%-a mozog vagy sportol legalább hetente egyszer, s önkéntesek tízezrei működnek rendszeresen közre a szervezett sportban. Főállásban mintegy 18 ezer ember dolgozik a sportágazatban. A sport gazdasági hatása azonban az említetteknél jóval nagyobb, hiszen munkahelyeket és értéket teremt a sportszerek gyártása és kereskedelme révén, a sportszolgáltatások piacán, valamint a vendéglátás és a sportturizmus terén. A médiaiparban a sportesemények közvetítése meghatározó műsorszám lett. A közlekedés terén pedig a kerékpározás növekvő jelentőségű, környezetkímélő és energiatakarékos alternatívát jelent a gépjárműhasználathoz képest.

A sport egyes ágai – mindenekelőtt a tömegsport körébe sorolható sportágak – közösségi támogatásra szoruló elfoglaltságok, míg a látványsportok többsége üzleti alapon folytatható. Ugyanakkor e két véglet között számos olyan sporttevékenység is létezik, amelyek a konkrét körülményektől függően támogatást igényelnek vagy éppenséggel vállalkozásszerűen is folytathatók. Ebből adódóan a sport állami és önkormányzati támogatásának módját és mértékét mindenkor a konkrét társadalmi igények és lehetőségek egyeztetésével, az egyes sportágak iránti időben is változó érdeklődéshez igazodva és természetesen a gazdaság teherbíróképességét mérlegelve kell kialakítani. Az MKT Sportszakosztálya a jelenlegi körülmények és feltételek mérlegelésével javaslatot tesz az elkövetkezendő esztendőik sportcélú támogatási szabályainak kialakítására.

A javaslatok a magyar sport finanszírozásának a rendszerváltás óta követett gyakorlatának áttekintésén és értékelésén alapulnak. A javaslatok célja a hazai tömeg- és versenysport színvonalának megőrzése és emelése a sportfinanszírozás jelenlegi rendszerének ésszerűsítése, a pénzügyi források takarékosabb felhasználása és a sportcélú közvagyon jobb hasznosítása mellett.

A hazai sport finanszírozása 1990 és 2010 között

Társadalmi-gazdasági jelentősége és nagy hagyományai ellenére a rendszerváltást talán a sport szenvedte meg leginkább. A rendszerváltást követően az addig jól-rosszul működő sportfinanszírozási rendszer összeomlott. A legnagyobb mértékű visszaesés az addig jelentős támogatást nyújtó bázisszervek meggyengülése, illetve csődje vagy privatizációja miatt következett be. A sportegyesületek száma az 1989. évi 3052-ről 1991-re 2176-ra apadt, a szakosztályok és a minősített edzők száma pedig 25–30 százalékkal csökkent. A sportegyesületekben foglalkoztatott sportolók száma (a természetbarátokkal együtt) csaknem az egynegyedére csökkent. A megmaradt sportszervezetek helyzetét tovább súlyosbította az országos, megyei és fővárosi kiemelt egyesületek pénzügyi támogatási rendszerének megszüntetése, valamint a közterhek (SzJA, ÁFA) jelentős növekedése. A 1989-ben meglévő 22 025

sportlétesítményből az addigi fenntartók kiesése és a források elapadása miatt több száz szűnt meg. Az önkormányzatok számos településen részben vagy egészben átvállalták a sportlétesítmények fenntartását és a helyi sportszervezetek támogatását, szerepvállalásuk mértéke azonban pénzügyi teherbíró képességük függvényében jelentősen eltért. A legnagyobb hátrányt a szabadidősportok szenvedték el, mert az erre a célra fordított állami támogatás mértéke egytizedére csökkent. Kész csoda, hogy a magyar sportélet, ezen belül az élsport, a súlyos anyagi nehézségek dacára 1989 után nem omlott össze, sőt, a magyar sportolók kitűnő eredményeket értek el a világversenyeken.

Noha a rendszerváltó parlamenti pártok többsége eleinte nem rendelkezett önálló sportprogrammal, az Országgyűlés több alkalommal is foglalkozott a sporttal. 1993-ban elismerte a sport társadalmi szerepét és a finanszírozás megújításának szükségességét, ezért az 1993. évi XXVII. törvénnyel létrehozta a Nemzeti Sport Alapot, amely sportlétesítmény létesítésére vagy sportszervezet támogatására volt használható. 1996 és 2004 között pedig három sporttörvény is született. Megkésve ugyan, de sor került az egyes sportcélú ingatlanok tulajdoni helyzetét szabályozó 1996. évi LXV. törvény megalkotására is. A tömegsportra és a versenysportra azonban – egységes önkormányzati feladat- és finanszírozási keretek hiányában – sokáig csak nagyon kevés forrás jutott, mind az önkormányzati és az állami költségvetésben, mind pedig a háztartások kiadásaiban.

Némi előrelépést hozott az, hogy az 1996-os sporttörvény rendelkezéseinek megfelelően 1997. január 1-jei hatállyal két közalapítvány – a Gerevich Aladár Nemzeti Sport Közalapítvány (NSKA), illetve a Wesselényi Miklós Nemzeti Ifjúsági és Szabadidősport az Egészséges Életmóddért Közalapítvány (NISZKA) – alakult meg és vett részt a sportcélú állami pénzek elosztásában. Az NSKA az olimpiai mozgalom, a versenysport és az utánpótlás-nevelés állami feladatainak ellátására, a NISZKA pedig a gyermek-, ifjúsági és szabadidősport, valamint a fogyatékosok sportjának támogatására jött létre. A közalapítványok 1998-tól az egyes szerencsejátékok után fizetett, törvényben meghatározott mértékű játékadóval is gazdálkodhattak. Létrejött továbbá a Mező Ferenc Sportközalapítvány is az olimpiai bajnokok és érmesek anyagi támogatására.

2010 és 2026 közötti sportfinanszírozási rendszer áttekintése

A 2010-es országgyűlési választások után jelentős változások következtek be a magyar sportélet gazdasági és pénzügyi feltételeiben. A leglényegesebbek:

- a) A sport nemzetstratégiai ágazatként kiemelt kormányzati prioritássá vált. A sport kiemelkedő politikai-kormányzati szerepe nemcsak Orbán Viktor sport iránti személyes elkötelezettségéből fakadt, hanem az általa vezetett kormány ideológiai felfogásából is.
- b) A sport állami finanszírozása a korábbinak ötszörösére-hatszorosára lett megnövelve (a 2010 előtti években a központi költségvetés 0,2 százalékát tett ki, 2016-ra viszont már meghaladta az Európai Unió fejlettebb államaiban szokásos mértéket);
- c) Finanszírozási szempontból (kivált a TAO-kedvezmény révén) kiemelésre kerültek az úgynevezett látványcsapatsportágak (elsősorban a labdarúgás, de a kézilabda, a kosárlabda, a vízilabdázás és a jégkorong is);

- d) Átfogó sportlétesítmény-fejlesztési program indult, főként a stadionépítés, illetve az utánpótlás-nevelést szolgáló létesítmények területén. Az új létesítmények üzemeltetésében és hosszú távú fenntartásában az állami szervezetekre és az önkormányzatokra egyaránt jelentős szerep és teher hárult.
- e) A sport irányítási rendszerében a minisztériumi irányítás helyett előtérbe került a vegyesen civil-állami köztestületi irányítás a Magyar Olimpiai Bizottság révén. A sport 2010 előtti köztestületi-közalapítványait beolvasztották a MOB-ba, így az nemcsak az olimpiai és a paralimpiai élsport, hanem a nem olimpiai sportágak, a fogyatékkal élők sportja, a szabadidősport, valamint a diák- és egyetemi (főiskolai) sport átfogó irányító szervévé vált;
- f) Önálló szakegyetemként felállításra került a Testnevelési Egyetem;

A felsorolt változások következtében a 2004. évi sporttörvény többször is módosításra került – először 2011-ben –, főként azért, mert 2010 után a sportfinanszírozás fő forrása ismét a közpénz lett.

A sport nemzetstratégiai ágazattá nyilvánítása 2010-ben egy helyes kezdeményezés volt. A modern sport ugyanis a mindennapi élet szerves részévé vált, és megnőtt a nemzetgazdasági szerepe is. Mindezek a tényezők indokoltá tették a korábban nagyon szerény mértékű állami sporttámogatás növelését is. Rövid időn belül látványos fordulat következett be: míg 2009-ben a GDP-nek csak 0,12%-a volt, 2016-ban már 1,05%-a volt a sportra fordítva. Elgondolkodtató viszont, hogy ugyanebben az időszakban a köz- és felsőoktatásra fordított kiadások a GDP 5,6 százalékaról 4,7 százalékára apadtak, az egészségügyi kiadások pedig a GDP 4,55 százalékaról 4,0 százalékára csökkentek. Mindazonáltal nem áll meg az a vélelem, miszerint az egészségügy és az oktatás kizárólag a sport kiemelésének áldozatául esett. Viszont a sporttal kapcsolatos kormányzati irányváltásnak rövidesen káros mellékhatásai is jelentkeztek: elhárpódzott a pazarlás, megszaporodtak a támogatásokkal való visszaélés, valamint a korrupciós nyerészkedés.

Az állami sportpolitika a 2010 áprilisától a 2026 áprilisáig tartó időszak sportfejlesztési gyakorlatában a következő eszközrendszereket alkalmazta:

- (1) Jelentős nézői és médiaérdeklődésre számot tartó sportesemények hazai rendezése (Id. Forma–1, vizes- és atlétikai VB, labdarúgó EB csoportkör, UEFA Bajnokok Ligája döntője, asztalitenisz EB). A kormány ilyen jellegű sportesemények támogatására évente 22–35 milliárd forintot fordított.
- (2) Sportfejlesztés, műhelytámogatás. A tizenhat kiemelt sportág részesült a hosszú távú sportfejlesztési programjuk keretében nyújtott közvetlen költségvetési támogatásban. Ezen belül államilag elismert akadémiák jöttek létre az élsport utánpótlásának megteremtésére és tehetséggondozására. Az államilag elismert sportakadémiák rendszerét, feladatait és működési feltételeit a 303/2019. (XII. 12.) Korm. számú rendelet állapította meg.
- (3) Sportinfrastruktúra-fejlesztés, azaz stadionok, edzőpályák, utánpótlásközpontok, sportcsarnokok, arénák, uszodák és jégpályák építése TAO-kedvezmény segítségével.

- (4) Korábban a MOB, majd a sportért felelős minisztérium kezelésében lévő céltámogatási keret. Ilyenek például az olimpiai részvétel vagy az olimpiai pályázattal kapcsolatos előkészítési költségek.
- (5) A sportfogadás állami monopóliuma révén szerzett játékadóbevétel – különösen a 100%-os állami tulajdonban lévő Szerencsejáték Zrt. – által szervezett totalizatóri fogadások (Totó, Góltotó), továbbá a bukmékeri típusú sportfogadás (Tippmix) meghatározott hányada illetve azokat a sportágakat, amelyek a fogadási bevételeket generálják.
- (6) Személyi jövedelemadó-kedvezmények egyfelől sportcélú adómentes bevételek és juttatások révén, másfelől a 2005. évi CXX. törvény alapján a sport fejlődésének előmozdítására kedvezményes közteherviselés lehetővé tétele a hivatásos sportolók, sportmunkatársak, nemzetközi sportszövetség által foglalkoztatott magánszemélyek és a külföldi nemzetközi sportszervezettől kiküldött, kirendelt magánszemélyek számára.
- (7) Önkormányzati közpénzfelhasználás. Megjelenési formája az infrastruktúra-fenntartás, a helyi sportegyesületek, valamint az utánpótlás-, diák- és szabadidősport támogatása, illetve az önkormányzati imázscélú, közvetlen pénzügyi támogatás.

A felsorolt támogatásokon túlmenően – látszólagos magánfinanszírozás formájában – az állam további jelentős összegű támogatást juttatott a költségvetésből finanszírozott közszolgálati médiaszolgáltatók által fizetett közvetítési jogdíjak révén mindenekelőtt a labdarúgásnak. Így például 2025-ben a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap a hazai focimecsesek közvetítéséért 10 milliárd forintot fizetett a Magyar Labdarúgó Szövetségnek. (Az idén az országgyűlési választásokat követően a közvetítési jogért ugyan ismét a közmédia adta a legmagasabb ajánlatot: ezúttal azonban csak 6 milliárd forintot, ami a szakértők szerint a valószínű piaci értéknek még mindig a kétszerese.)

Az említetteken túl az elmúlt évek során a 100%-ban állami tulajdonú cégek is jelentős összegű sportcélú szponzorációs és egyéb szerződéseket kötöttek. Köztük mindenekelőtt az MVM tűnt ki, amely cég pl. 2021–2022-ben – a sporthoz kapcsolódó reklámkiadások felett – csaknem 7 milliárd forintot fordított szponzorációra, amelynek csaknem 40%-a sportcélokra – főleg a multifunkcionális MVM Dome sportcsarnok fenntartására – ment. Az MVM általi szponzoráció azért is problémás, mert az EU-n belül a magyar közületek és vállalkozások jelenleg a második legmagasabb áramdíjat fizetik.

A palástolt állami sporttámogatás további csatornáját a hirdetések jelentették. A Nemzeti Kommunikációs Hivatalról (NKH) és a kormányzati kommunikációs beszerzések központosított közbeszerzési rendszeréről szóló 247/2014. (X. 1.) Korm. rendelet értelmében ugyanis a költségvetési szervek valamint azok az állami tulajdonú gazdálkodó szervezetek, amelyek felett az állam közvetlenül vagy közvetetten többségi befolyást gyakorol, lényegében csak az NKH által kötött keretszerződések keretében hirdethetnek. A központilag menedzselt hirdetések jelentős hányada áttételesen ugyancsak sportcélokat szolgált.

Arányosak-e a sportcélú támogatások a nemzetgazdaság teljesítőképességével?

Mint az az előző áttekintésből is kitűnhetett, az állam 2010 óta számos formában – közvetlenül és közvetett módon egyaránt – jelentős mértékben támogatta a hazai sportot. Érdemes az állami kiadások nagyságrendjét a GDP-hez viszonyítva is értékelni, már csak azért is, mert gyakran találkozni olyan véleményekkel, hogy hazánkban a sportra aránytalanul magas közpénz-hányadot fordítanak. Az összkép értékeléséhez egyenakkor indokolt az önkormányzati sportkiadások nagyságrendjének és szerkezetének elkülönített vizsgálata is, különös tekintettel a létesítményfenntartásra és a helyi sportfeladatok finanszírozására.

A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy a GDP-arányos költségvetési sportkiadások 2010–2026 időszakban 0,14 és 1,05% között mozogtak; a legalacsonyabb szintet 2010-ben, a legmagasabbat pedig 2016-ban érte el, 1,05%-kal. Az Európai Unió egészére a 2023. évi költségvetési adatok állnak rendelkezésre. Abban az esztendőben a 27 tagállam sport- és tömegsport célokra átlagosan a GDP 0,4%-át fordította; az „éllovasok” Magyarország, Finnország és Svédország voltak, egyaránt a GDP 0,7%-ával. A hazai sportcélú közvetlen állami kiadások aránya nemzetközi összehasonlításban tehát nem tekinthető kirívóan vagy túlzottan magasnak, azonban a közvetett – magánkiadásként „pálástolt” – kiadásokat is figyelembe véve hazánk már mindenképpen az Unió éllovasa volt. Ebből pedig – az elmúlt évek magas költségvetési hiányára is tekintettel – az következik, hogy nincs lehetőség, de nincs is indoka a sport céljaira szánt költségvetési kiadások arányának további növelésére.

Ami igazán súlyos kritikára adhat okot, az a tág értelemben vett – tehát a TAO-t és az egyéb közvetett támogatási formában nyújtott kedvezményeket is magában foglaló – sportcélú kiadások szerkezete, mégpedig több vetületben is, tehát

- a működési jellegű kiadásoknak és a sportlétesítmények megvalósításának és működtetésének egymáshoz viszonyított aránya,
- a sportkiadások területi és településtípusok szerinti megoszlása, valamint az állami és önkormányzati források összehangoltsága
- a sportkiadásoknak az egyes sportágak közötti megoszlása,
- a sporttámogatások sportegyesületek közötti megoszlása, és
- a sporttámogatások versenysportok és tömegsportok közötti megoszlása.

A felsorolt vetületek szinte mindegyikében lehet olyan aránytalanságokat találni, amelyek akár népesedési vagy népszerűségi szempontból, akár az elért sportteljesítmény alapján nemzetközi összehasonlításban is indokolatlanul nagyoknak tűnnek. A továbbiakban forrásonként tekintjük át az aránytalanságokat.

TAO-támogatások

A TAO-támogatások ugyan többé-kevésbé a szurkolói tábor nagyságával arányosan kerültek felosztásra az egyes kiemelt csapat-sportágak között, nagyságrendileg a következő megoszlásban: közel 40% labdarúgás, 25% kézilabda, 15% kosárlabda, 9% vízilabda, 8% jégkorong, valamint 2017 óta 3% röplabda. A TAO-nak mindössze 10 százaléka került közvetlenül a profi futballba, a fennmaradó rész pedig az amatőr és az utánpótlás labdarúgás fejlesztését szolgálta.

A felhasználás súlyos szerkezeti aránytalanságára azonban jól világít rá a Transparency International Magyarország 2015-ben közzétett jelentése: a TAO 2011-es bevezetésétől számított első négy év során a labdarúgásnak juttatott 75 milliárd forint legnagyobb nyertese a Felcsúti Utánpótlás Nevelésért Alapítvány volt, amely úgy jutott ennek az összegnek a 12%-ához, hogy a 88%-on 1100 klubnak kellett osztoznia. A felcsúti Pancho Aréna 3,1 milliárdos költségvetéséből 2,55 milliárdot fedezett a TAO-támogatás, és összesítések alapján 2021-ig összesen 35 milliárd adóforint érkezett a felcsúti alapítványhoz. Bár Felcsút kiemelkedik a TAO-támogatások tekintetében, más vezető politikusokhoz köthető egyesületek is jelentős TAO-támogatásokkal gazdálkodhattak, például a Várda Sport Egyesület és a Mezőkövesd Zsóry FC is. A tények azt mutatják, hogy a politika gyakran szorosan összefonódott a sporttal. Az ezzel kapcsolatos gyanakvást tovább fokozta, hogy a támogató cégek kiléte homályban maradt, ugyanis a jogszabályok adótitoknak minősítették azt, hogy melyik egyesület mire és kitől kapott adókedvezményt, illetve mely cégek tettek a társasági adókötelezettségből leírható felajánlást is.

A 2011-ben kialakított TAO-rendszer módszertanát a bevezetése előtt az Európai Bizottság elfogadta és jóváhagyta, egyedi, „átlátható, mérhető, pályázati valamint programfinanszírozási elemeket előtérbe helyező” európai modellként. Az EU Bizottság úgy határozott, hogy „a magyar sportágazat támogatása adókedvezményt tartalmazó támogatási program révén” elnevezésű támogatási intézkedéscsomag összhangban van az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontjával, illetve hogy a Magyarország által javasolt biztosítékok garantálják a verseny állami beavatkozásból eredő piaci torzulásainak korlátozását, és az intézkedés általános hatása pozitív”, ezért a programot első körben 2017. június 30-ig hagyták jóvá, majd azt az EU Bizottság két alkalommal is meghosszabbította. Érvényessége jelenleg 2029. június 30-ig szól.

Mielőbb el kell dönteni, hogy a konstrukciót fenn kívánjuk-e tartani, s ha igen, akkor milyen módosításokkal.

A 2011 óta eltelt 15 esztendő adatait kiértékelve a legsürgősebb tennivalók egyikének az tűnik, hogy a mielőbb konkrét javaslatok szülessenek az elmúlt időszak kirívó aránytalanságainak kiküszöbölésére, annak érdekében is, hogy az Európai Bizottságtól ismételt hosszabbítást lehessen kérni a TAO-rendszer fenntartására. Ennek során kiemelten fontos kérdés a sport közpénzből történő finanszírozásának fenntarthatósága. A TAO, illetve az állami támogatások rendszerével szemben –ugyanis az egyik legfőbb EU-s követelmény, hogy ne kíváltsa, hanem szilárdítsa meg a piaci alapú sportfinanszírozás alapjait és kereteit, segítse elő annak fejlődését és fejlesztését, ahol erre lehetőség van.

Javasoljuk, hogy a jövőben átlátható és nyilvános legyen: az egyes vállalkozások mekkora TAO-támogatást adtak, milyen célokra és mely egyesületnek. Ezen túlmenően valamilyen normatívára is szükség lenne ahhoz, hogy a jövőben ne alakulhasson ki olyan nagyfokú koncentráció a TAO-támogatások terén, mint amelyet az elmúlt években lehetett tapasztalni. Az összeférhetetlenségek elkerülése végett ki kell zárni, hogy többségi állami tulajdonú vállalatok TAO-támogatást nyújthassanak, továbbá ki kell mondani, hogy egy cég által nyújtható TAO-támogatás összege nem haladhatja meg az általa a költségvetésbe ténylegesen befizetett társasági adó összegét. A támogatásban részesülő sportegyesületnek a támogatás megjelölt célra történő fordítását megfelelő bizonylatokkal kell alátámasztania. A nem dokumentált, vagy a céltól eltérően felhasznált összeget a költségvetésbe be kell

fizetni. Végül, de nem utolsósorban, a TAO-ból finanszírozott beszerzéseknél elő kell írni a közbeszerzési szabályok maradéktalan betartását, mivel végső soron közpénz felhasználásáról van szó.

A sportakadémiák esetében a TAO-támogatások felső határát egyfelől szigorúan az utánpótlás neveléséhez köthető kiadásokhoz kell korlátozni, másfelől az ellenőrizhetőség miatt elő kell írni, hogy csak belföldi akadémia kaphat közvetlen TAO-támogatást. A határon túli sportakadémiák – nemzetpolitikailag indokolt – támogatását közvetlenül a költségvetésből kell biztosítani.

Egyéb közpénz-támogatások

A magyar kormányzati sportpolitika változatlanul a hagyományokra épül; az elmúlt 16 évben az élsport állami támogatásának több mint kétharmada jutott a hat tradicionális, eredményes sportágra (vívás, öttusa, birkózás, úszás, vízilabda, kajak-kenu). A labdarúgás túlértékelését pedig az jelzi, hogy a Nemzet Sportolója cím 27 birtokosa között – az ún. Aranycsapat jóvoltából – eddig 4 labdarúgó volt (van), de csak egyetlen kajak-kenu versenyző akad –, pedig az elmúlt három évtizedben a kajak-kenu volt a legeredményesebb olimpiai sportágunk.

Az élsport állami támogatása változatlanul bázisorientált, továbbá szervezetcentrikus, azaz kevésbé veszi figyelembe a sportban az elmúlt évtizedek során végbement jelentős változásokat, köztük az úgynevezett sportágrobbanást. Az elmúlt évtizedek során a sportágak körében nagy szaporodás ment végbe – a technikai sportokban a sportrepüléstől a motorcsónaksportig, a népi küzdősportokban a szumótól a ketrecharcig, az extrém és kalandsportokban a hegymászástól a sziklaugrásig, a kocsmasportokban (darts, bowling, szkander), a strandsportokban (röplabda, kézilabda) stb. A sakk mellett más szellemi sportok is terjednek, a bridzstől a pókerig. A sérülésspecifikus, ún. fogyatékos sport is létrehozott új sportágakat (pl. csörgőlabda), a szépségipar is (pl. torna szoft változatai, fitnesz). Emellett egyes hagyományos sportágakon belül is jelentős differenciálódás ment végbe – így például a labdarúgás területén elterjedt a női futball, a kispályás labdarúgás, a futsal, a lánbtenisz, a strandfutball és a kerékpáros futball. A sportágak szaporodása a sport és a nem sport közti határok elmosódásával is együtt járt. Ezért meglehetősen szubjektívvá vált, hogy a nemzetközi sportszövetségek, a Nemzetközi Olimpiai Bizottság, illetve a sportirányítás nemzeti szervei mely sportágakat „fogadnak be”, hiszen az olimpiai műsor vagy pl. az atlétikai és vizes világbajnokságok sem bővíthetők korlátlanul időbeli korlátok miatt, továbbá a megrendezésre fordítható összegek is végesek.

Javasoljuk a szakítást azzal az eddigi felfogással, miszerint „virágozzék minden virág”, azaz minden sportszövetségnek alanyi jogon járjon valamennyi állami támogatás. Az állami sportirányításnak kell meghatároznia azon olimpiai és nem olimpiai sportágak, illetve sportszövetségek körét, amelyek kiemelt vagy átlagos működési támogatást kapnak. Természetesen az e körből kimaradó sportszövetség is részesülhet állami támogatásban – de csak pályázati alapon, konkrét sportprogram alapján (ún. projektfinanszírozás). A pályázatokat előre meghirdetett objektív tényezők, mint pl. aktív sportolók száma, szurkolók száma, nemzetközi elterjedtség, stb. kell elbírálni.

Általános jelleggel azt is ki kell mondani, hogy az állami sporttámogatás nem szolgálhatja az adminisztrációs vízfejek kialakítását vagy az indokolatlan személyi jövedelemszerzést. Ha egy sportág üzleti vállalkozás és van eredménye, akkor indokolt, hogy a sportmenedzseri, edzői és sportolói jövedelmek meghaladják az átlagot, ám a teljesítménnyel arányos, magasabb jövedelmek fedezetét az adott sportágnak magának kell kitermelnie. Az persze indokolt, hogy az állam – jutalommal, jelentős életjáradékkal – megbecsülje az olimpiai érmeseket, a világbajnokokat, illetve az edzőiket, de tartózkodni kell a túlzásoktól, mert ez társadalmi visszatetszést kelt. Így pl. Peking után a paralimpiai érmeseknek és helyezetteknek több pénzt osztottak ki, mint amennyit az egész paralimpiai csapat négyéves felkészülésére fordítottak. Az sem arányos, ha egy olimpiai hatodik helyezett több pénzt kap, mint egy Kossuth-díjjal kitüntetett művész vagy egy Széchenyi-díjas tudós. Amiként az sem helyes, ha a volt élsportolók olimpiai járadékának évenkénti összege magasabb, mint amennyit az adott évben a diáksporthoz fordítanak.

A szabadidősport támogatása ugyan növekedett 2010 óta, azonban az élsport–szabadidősport aránya a központi költségvetésben nagyjából az ideális 50–50 százalékos megoszlás helyett 70–30 százalékos lett. Ezen mihamarabb változtatni kell. A szabadidősport támogatásának bővítésében az önkormányzatoknak – megfelelő és kiszámítható forrásbiztosítás mellett – kiemelt szerepet kell kapniuk, mivel a lakossági sportolás feltételei elsősorban helyi szinten teremthetők meg.

A sportfinanszírozásban nagyobb szerepet kellene kapniuk a napjainkra népszerűvé vált nem olimpiai sportágaknak, a technikai sportoknak, a távol-keleti küzdősportoknak, a „kocsmasportoknak”, a padelnek, egyes extrém sportoknak és így tovább. E körben az adott sportágat rendszeresen művelők létszámához igazítva kellene támogatást nyújtani, mégpedig pályázati alapon.

Teendők a magyar sport irányítási struktúrája terén

A magyar sport irányítási rendszerét egyszerre jellemzi a túlzott tagoltság, a párhuzamosság és a túlzott centralizáció. Az irányítás három szintből áll: a kormányzati, a helyi önkormányzati és a köztestületi irányításból. A kormányzati irányítás keretében a kormány felelős a sportstratégia és a sportfejlesztési tervek kidolgozásáért, valamint a sport állami támogatásáért. A helyi önkormányzati irányítás és feladatellátás keretében a területi és települési önkormányzatok látnak el helyi jellegű sportfeladatokat, azonban feladat- és hatásköreik jelenleg nem kellően egyértelműek, ellátásukhoz pedig nem rendelkeznek elegendő pénzforrással. Köztestületi irányítást a Magyar Olimpiai Bizottság, a Magyar Paralimpiai Bizottság, a Nemzeti Versenysport Szövetség, a Nemzeti Diák-, Hallgatói és Szabadidősport Szövetség, a Sportegyesületek Országos Szövetsége, a Honvédelmi Sportszövetség és a Magyar Edzők Társasága végzi.

A sport operatív kormányzati irányítása 2010 után először az Emberi Erőforrások Minisztériumának (EMMI), 2022 óta pedig a Honvédelmi Minisztérium feladata volt. Mindkét tárcánál a sportpolitikáért felelős államtitkár által vezetett államtitkárság látta el a sporttal összefüggő operatív feladatokat. (A Tisza-kormány alatt a sport operatív kormányzati irányítását a Belügyminisztérium vette át.) **Az Orbán-kormány 2022-től a Miniszterelnökség is foglalkozott kiemelt sportpolitikai feladatokkal, köztük a sportberuházásokkal, emellett kormánybiztosok**

különböző sporttal kapcsolatos konkrét feladatok is elláthatók. Egyelőre még nem egyértelmű, hogy a Tisza-kormány által a korábban a Miniszterelnökség által végzett teendőket melyik kormányzati szerv fogja ellátni. Célszerű lenne ezeket a feladatok mind a Belügy-minisztériumhoz telepíteni.

A jövőben is állami feladat marad a szervezett formában történő sporttevékenység gyakorlásának szervezeti feltételeiről való gondoskodás az egészséges életmód elősegítése, valamint a szabadidősport megfelelő gyakorlása érdekében. Az állam részt vesz továbbá a versenysport, az utánpótlás-nevelés, az iskolai sport, a diáksport, az egyetemi és főiskolai sport, valamint a szabadidősport folytatásának elősegítésében, továbbá a fogyatékosok sportolási lehetőségeinek megteremtésében. **Az említett területek irányítása és szabályozása a Tisza-kormányban hat szakminisztérium – a Belügyminisztérium, a Pénzügyminisztérium, az Egészségügyi, a Szociális és Családügyi, az Oktatási és Gyermekügyi valamint a Vidék- és Településfejlesztési Minisztérium – illetékességébe is tartozik, ezért a teendők összehangolása érdekében indokoltnak tűnik valamilyen kormányzati sportkoordinációs tárcaközi fórum felállítása.**

A magyar sport irányítási rendszere és feladatai meglehetősen komplexek és sokrétűek. Ezért indokolt lenne azt is megvizsgálni, hogy a kormányzati, önkormányzati és köztestületi szervezetek jelenlegi tagoltságát és tevékenységük esetenkénti párhuzamosságát célszerű-e fenntartani a sport különböző területeinek kiegyensúlyozott fejlesztéséhez és működéséhez. **A szubsidiaritás elvét alapul véve, mindenekelőtt a helyi önkormányzatok szerepét kellene növelni, az állami és önkormányzati feladatokat egyértelműen elhatárolni, a helyben ellátandó feladatokhoz pedig megfelelő és kiszámítható forrásokat biztosítani.**

A magyar sportirányítási rendszer megújításáról szólva kikerülhetetlen a sportági szakszervezetek és sportköztestületek irányításának kérdésköre. Ezek olyan autonóm sportszervezetek, ahol a tagság időről időre maga dönti el, kit választ vezető tisztségviselőjének. Az elmúlt másfél évtized gyakorlatában a politika és a sportszövetségek vezetése között gyakran személyi összefonódás jött létre, esetenként az összeférhetetlenség elvét és követelményét is megsértve. **Ezért célszerű volna jogszabályban kimondani, hogy bizonyos szint felett (helyettes államtitkár, államtitkár, miniszter, országgyűlési képviselő) politikus nem vállalhat vezető tisztséget sportköztestületben vagy országos sportági szövetségben. (Hasonló korlátozást lenne célszerű kiterjesztenie a többségi tulajdonban lévő állami vállalatok vezetőire is.)**

A sporttörvényben vagy annak végrehajtási rendeleteiben célszerű lenne azt is kimondani, hogy a sportköztestületben vagy az országos sportági szövetségben nem választható meg vezető tisztségviselőnek olyan személy, akiről jogerősen bebizonyosodott, hogy szabálytalanul használt fel állami támogatást, vagy akit jogerős ítélet eltiltott a közügyek gyakorlásától.

A közpénzből fenntartott sportszervezetek esetében indokolt továbbá azt is kimondani, hogy amennyiben vezető tisztségviselői javadalmazásban részesülnek, úgy annak mértéke egyezzen meg a köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékos működéséről szóló 2009. évi CXXII. törvény szerinti, az állam többségi befolyása alatt álló, köztulajdonban lévő gazdasági társaságok igazgatósági és felügyelőbizottsági tagságáról, valamint a kapcsolódó

díjazásokról, valamint a vezető állású munkavállalóinak javadalmazásáról szóló 1263/2026. (VIII. 19.) Korm. határozatban foglaltaknak.

Teendők az önkormányzati sportfeladat-ellátás terén

Az önkormányzatok sportban betöltött szerepének jogi alapjai rendelkezésre állnak, a gyakorlati feladatellátás azonban településenként jelentős eltéréseket mutat. Ennek oka elsősorban az, hogy a helyi sportfeladatokhoz nem kapcsolódik egységes tartalmi minimum, világos állami–önkormányzati feladatmegosztás és kiszámítható finanszírozás. A rendszer fejlesztésénél ezért figyelembe kell venni az önkormányzatok eltérő méretét, pénzügyi teherbíró képességét, intézményi kapacitását és sportinfrastruktúráját, és természetesen a helyi lakosság településenként differenciált sportolási igényeit.

Az önkormányzat a sport területén egyszerre tölthet be stratégiaalkotói, koordinátori, tulajdonosi, létesítményfenntartói, finanszírozói és szolgáltatásszervezői szerepet. E szerepeket döntési és elszámolási szempontból is indokolt egyértelműen elhatárolni, különösen ott, ahol az önkormányzat sportszervezet tulajdonosa, létesítmény üzemeltetője és más helyi sportszervezetek támogatója is. A helyi feladatellátás fő területei a lakossági és szabadidősport, az utánpótlás-nevelés, a diák- és ifjúsági sport, az iskolai testnevelés feltételeinek támogatása, a fogyatékos sporttal való foglalkozás, az egészséges életmód ösztönzése, a sportlétesítményekhez való hozzáférés biztosítása, valamint a helyi sportesemények koordinálása.

A fejlesztés egyik lehetséges iránya a differenciált, feladatalapú állami–önkormányzati társfinanszírozás vizsgálata, figyelembe véve a településtípust, a pénzügyi teherbíró képességet és a térségi ellátási szerepet. Ehhez indokolt a helyi sportkoncepciók tartalmi minimumainak meghatározása, a sportcélú ráfordítások és létesítménykapacitások összehasonlítható feltárása, valamint az állami, önkormányzati, köznevelési és sportszervezeti szereplők együttműködésének erősítése. Új feladat vagy létesítmény csak a felelősség, a működtetési feltételek és a szükséges források egyidejű rögzítésével adható önkormányzati szintre.

Teendők a magyar sport infrastruktúrája terén

Az állam jelenleg fenntartja, fejleszti és rendeltetésszerűen hasznosítja az állami tulajdonban lévő sportlétesítményeket, támogatja az utánpótlás nevelését, ennek érdekében pedig segíti a sportakadémiák megfelelő működését.

Az Orbán-kormány 2014-ben egy 6 évre szóló, átfogó sportlétesítmény-fejlesztési stratégiát fogadott el, azzal a célkitűzéssel, hogy 2020-ra a magyarországi sportlétesítmények minden jelentősebb sportág esetében alkalmasak legyenek nemzetközi világversenyek megrendezésére, egyszersmind segítsék a magyar sportolók sikeres felkészülését. A fejlesztési koncepció fókuszterületei a következők voltak:

- kiemelt országos állami sportlétesítmény-fejlesztések (Olimpiai Központok, országos edzőközpontok),
- regionális, megyei, városi, járási és települési sportlétesítmény-fejlesztések,

- sportági szakszövetségi és egyesületi sportlétesítmény-fejlesztések,
- oktatási intézmények sportcélú létesítmény-fejlesztései – tornaterem és tanuszoda fejlesztési program,
- szabadidősport és turizmus fejlesztései,
- hátrányos helyzetű gyermekek sportolási lehetőségeinek fejlesztése.

A program keretében egyebek között megépült a budapesti Groupama Aréna, az Illovszky Rudolf Stadion, a Bozsik József Stadion, a Hidegkúti Nándor Stadion, a Tüskecsarnok, megvalósult a Gerevich Aladár Nemzeti Sportcsarnok fejlesztése, a Duna Aréna, az MVM-Dome, Zsivótzky Gyula Nemzeti Atlétikai Központ, megtörtént a Hajós Alfréd és Komjádi Béla sportuszodák fejlesztése, a felcsúti Pancho Aréna, a debreceni Nagyerdei Labdarúgó Stadion, a Diósgyőri Stadion, Fehérvár-Sóstói Stadion, a Győri Audi Aréna, a Mátraházi Edzőtábor, a Tatai Edzőtábor rekonstrukciója, a sukorói Nemzeti Kajak-Kenu Akadémia. Ezekon kívül TAO-támogatás révén több mint 300 sportlétesítmény épült és közel 400 újult meg. A kormány főleg a Bethlen Gábor Alap révén 100 milliárd forint nagyságrendben osztott szét „nemzetpolitikai célú” támogatást a határon túli magyar sportszervezetek között, amelyből több határon túli sportlétesítmény fejlesztését is támogatta.

A focistadion-fejlesztések Budapest-centrikussága ugyan magyarázható a főváros központi szerepével, ám a kedvezményezett fővárosi egyesületek (főleg fociklubok) teljesítménye és szurkolótáboruk nagysága alapján mégis túlzottnak tűnik. Ugyanakkor elhanyagolódott a szabadidősport és a fogyatékkal élők sportolási lehetőségeinek fejlesztése, ami szintén a fejlesztések szerkezeti torzulására utal. További problémát jelent, hogy a vidéken újonnan létesített focistadionok jelentős részénél az MLSZ adatai szerint a nézőszám meglehetősen alacsony. Emiatt több stadion esetében a fenntartási és működtetési költségeket a költségvetési (állami és önkormányzati) forrásokból vagy a TAO-támogatásból kell biztosítani. **A sportlétesítmények jobb társadalmi és gazdasági hasznosítása érdekében konkrét egyedi intézkedéseket kell kidolgozni. Ebből a célból megfontolandó lenne továbbá egyes létesítmények átadása a helyi önkormányzat részére, a megfelelő működtetési források biztosítása mellett, egyes esetekben pedig koncesszióba adása magánvállalkozások számára.**

A túlzásba vitt stadionépítésnek véget kell vetni; ehelyett inkább a meglévő sportlétesítmények szabadidős célú hasznosítását lehetővé tevő vagy az iskolai sportlehetőségek bővítését szolgáló fejlesztésekre kell a rendelkezésre álló forrásokat fordítani. Egyidejűleg – mint már említésre került – olyan ösztönzőket kell kidolgozni, amelyek elősegítik, hogy a meglévő sportlétesítmények – főleg a focistadionok – kihasználtsága javuljon, akár sportolási lehetőségek nyújtásával, akár kulturális vagy szórakoztató rendezvények megrendezésével. A fejlesztési prioritások meghatározásakor a helyi önkormányzatok sportkoncepcióit és a lakossági igényeket is figyelembe kell venni.

A sportlétesítmények fenntartásának és működtetésének állami támogatásokra való ráutaltásával, továbbá az Orbán-kormány centralizációs hajlamával magyarázható az egyes állami sportcélú közfeladatok ellátásának rendjéről és szervezeti kereteiről szóló 2022. évi LVII. törvény megalkotása, amely létrehozta a Nemzeti Sportügynökség Nonprofit Zrt.-t. Ez a társaság az elmúlt évtized sportinfrastruktúra-fejlesztésben megvalósult 146+13 sportlétesítményt – köztük a versenysportot szolgáló olimpiai központokat, multifunkciós csarnokokat és a hazai

vizes- és evezőssport ikonikus központjait, valamint közel harminc tanuszodát, továbbá kézilabda munkacsarnokokat, a Mátraházi Edzőtábort és a Papp László Sportarénát – közfeladatként látja el a sportingatlanok üzemeltetését és működtetését, az ingatlan hasznosításával kapcsolatos egyéb feladatokat, valamint a más törvény hatálya alá nem tartozó építési, felújítási, átalakítási, bővítési, helyreállítási, korszerűsítési, fejlesztési, bontási tevékenységeket is. A kezelt létesítményekből 30 található Pest vármegyében, a többi vármegyében pedig 1 és 7 közötti számú intézmény van.

A cég mérlege és eredménybeszámolója a honlapján nem érhető el, ám az Állami Számvevőszék egy vizsgálati jegyzőkönyvében a 2023-ra vonatkozó gazdálkodási adatokból kivehető, hogy a kezelt sportlétesítmények hasznosításából meglehetősen szerény árbevételt sikerült elérni, a jelentős összegű egyéb bevétel pedig feltehetően költségvetési támogatásból származik. Egy-egy kezelt létesítményre átlagosan 8 alkalmazott jut, ami arra utal, hogy a működtetés és fenntartás többnyire helyi szolgáltatók igénybevételével történik. Ezért **megvizsgálandó, hogy ésszerű és gazdaságos-e a mintegy 160 létesítmény központosított kezelésének és adminisztrációjának fenntartása, s vajon nem lenne-e célszerűbb azokat inkább az egyes vármegyék vagy települések kezelésébe adni (természetesen megfelelő forrás rendelkezésre bocsátásával.)**

A túlzott központosítás másik példája a Nemzeti Sportfejlesztési és Módszertani Intézet (a továbbiakban: Sportintézet). Az intézetről és azzal összefüggő egyes sporttárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 428/2024. (XII. 23.) Korm. számú rendelet alapján 2025. február 1-jétől a Sportintézet koordinálja a hazai rendezésű, 500 millió forint állami támogatást el nem érő, nemzetközi sport- és sportdiplomáciai események lebonyolítását támogató sportcélú állami támogatások kiszereződését és nyomon követését. **E feladattal kapcsolatban is felmerül, hogy vajon szükséges-e egy önálló intézmény fenntartása a kisebb költségvetésű nemzetközi sport- és sportdiplomáciai események lebonyolításának támogatására ahelyett, hogy ezt a feladatot a kormányzat Magyar Turisztikai Ügynöksége a köztestületi sportszervekkel és az érdekelt önkormányzatokkal együttműködve látná el.**

Összegzés

A finanszírozási oldalon kézzelfoghatóvá válnak a hagyományos gazdasági tevékenységek és a sport közötti különbségek: egyértelmű, hogy a sport szervezése és folytatása sportáganként eltérő finanszírozási módszereket igényel. Ez abból is adódik, hogy nem minden sportág finanszírozható a piacon keresztül. Egyfelől a sport közjóság-jellege és a társadalom egyes tagjainak „potyautaskénti” viselkedése nehezíti a piaci alapon történő finanszírozást; másfelől viszont a sportnak vannak olyan pozitív externáliái, amelyek révén kívülállók meg nem szolgált anyagi előnyre tehetnek szert. Ezek a sajátosságok ugyanakkor feltárják a sport mint termék érzékenységet is: a sport kizárólag piaci alapon történő finanszírozása, azaz csak a kereskedelmi jellegű hasznosítása megfoszthatja a sportvilágot a sokszínűségtől, veszélyeztetheti a sport társadalmi értékeit és a sportolók fizikai biztonságát, a fair play helyett pedig az egyoldalú haszonszerzésre sarkalhat.

Feltehető azonban az a kérdés is: indokolt-e egyáltalán privilégiumokat biztosítani a sportnak, s ha igen, akkor mikor, hol és egyáltalán miért? Hiszen számos olyan sportág is akad, amit

közpénz igénybevétele nélkül is lehet űzni vagy szurkolóként követni. Ám ez nem mondható el valamennyi népszerű sportágról. Következésképpen a sportnak szüksége van közfinanszírozásra, de nem minden korlát nélkül. Még inkább igaz ez a legtöbb nagy sporteseményre – legyen az akár olimpia, akár világbajnokság, akár maratoni futófesztivál vagy Balaton-átúszás – mert ezek még valószínű pénzügyi megtérülés reményében sem rendezhetők meg a különböző érdekelt felek – tehát a szervezők, a helyi önkormányzatok, a médiacégek, a szponzoráló vállalkozások és különösen a nézők – együttműködése nélkül. Ha viszont a piac és az állam egyes sportrendezvények vagy sportágak finanszírozására közösen fordít erőforrásokat, akkor világos szabályokra van szükség annak meghatározására, hogy mit lehet a piacról, s mit kell közpénzekből finanszírozni.

Tértől és időtől független, általános érvényű válasz persze nem adható arra, hogy mikor és mennyi közpénzt indokolt egy-egy sportág műveléséhez vagy egy-egy sportrendezvény megrendezéséhez adni. Már csak azért sem, mert a közönség érdeklődése egy-egy sportág vagy egy-egy rendezvény iránt is idővel változik.

Mindebből az következik, hogy az egyes sportágak szövetségeinek maguknak kell kidolgozniuk a fejlesztési és rendezvényterveiket, fel kell mérniük, hogy a tervben szereplő célok megvalósításához milyen emberi és pénzügyi erőforrást tudnak saját maguk és/vagy piaci alapon mozgósítani, hogyan tudják a meglévő sportcélú infrastruktúrát ehhez igénybe venni, a fennmaradó finanszírozási hiány áthidalásáért pedig költségvetési támogatásért kell folyamodniuk. Mivel az állami és az önkormányzati támogatások iránti igény a tapasztalatok szerint többnyire meghaladja a rendelkezésre bocsátható összegeket, ezért a forrásokért az egyes sportágaknak, illetve sportrendezvényeknek maguknak is versengenie kell. Az ilyenfajta versengésnek a kimenetele az elmúlt időszakban erőteljesen függött az egyes sportszövetségek politikai és üzleti kapcsolatrendszerétől, valamint a pénz felosztásában illetékes kormányzati tisztségviselők személyes preferenciáitól. A Tisza-kormány az e téren elburjánzott túlkapásoknak véget kíván vetni, emellett az euró bevezetésének elhatározott szándéka miatt le kell fagnia a költségvetési deficitet az idén várható 7,5%-os mértékről évi 3%-ra. Ebből az következik, hogy azok a pályázatok számíthatassanak kedvező elbírálásra, amelyek alacsony a forrásigényük, illetve ahol a kimutatható és levezethető közvetett nemzetgazdasági előnyök a kért összegre vetítve a legmagasabbak. Milyen közvetett előnyöket lehet számításba venni? Nagyobb sportrendezvények esetén például a valószínűsíthető idegenforgalmi többletbevételt vagy a rendezvénnyel összefüggésben valószínűsíthető fogyasztási többletköltség ÁFA-bevétele. Számításba vehető a rendezvény médiaközvetítéséből eredő magyarországi jogdíjbevétel, továbbá az, hogy milyen értéket jelent a közvetítések becsült külföldi nézettsége alapján megvalósuló ingyenes országimázs-reklám.

A jelen áttekintés a sportirányítás és a sportfinanszírozás terén több párhuzamosságra mutatott rá, továbbá bemutatta a forrásképzés és -juttatás terén kialakult szerkezeti torzulásokat is. Ezek kiküszöbölése egyfelől csak sportáganként, alapos elemző munkával történhet meg, másfelől erőteljesen függ attól is, hogy az 2010 és 2026 között végbement központosítás milyen mértékű lebontására vállalkozik a Tisza-kormány, és ezen belül milyen feladatokat kíván visszaadni az önkormányzatoknak.

Végül, de nem utolsósorban: az előbb említett elemzések elvégzése után kirajzolódó feladat- és forrásmegosztás figyelembevételével elengedhetetlennek tűnik a többször módosított 2004. évi sporttörvény felülvizsgálata. Nem azért, mert az lényeges szempontokat figyelmen kívül hagyott volna, s nem is csupán az elfogadása óta eltelt 22 év során végbement változások miatt, hanem azért, mert a megszületése óta végrehajtott módosítások „beégették” a szövegbe az elmúlt 16 évnek tovább nem folytatható gyakorlatát, ám ezeket ki kell metszeni a kodifikált szövegből.

Budapest, 2026. 08. 30.

A Magyar Közgazdasági Társaság Sportgazdasági Szakosztálya Elnöksége megbízásából készítette:

Dr. Terták Elemér elnökségi tag

Közreműködött:

Becsky András elnökségi tag

Dr. Balogh Renátó, a Szakosztály tagja

Prof. Dr. Borbély Attila, a Szakosztály elnöke